

ChatGPT

เพื่อนคู่คิดในทุกวัน

ChatGPT : Your Everyday Co-Thinker

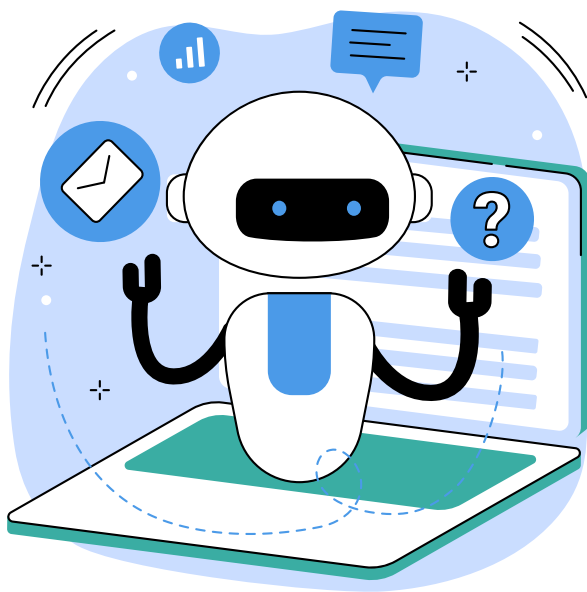

ครูออยลี่
Only You

เพื่อนคู่คิดในทุกวัน

ChatGPT: Your Everyday Co-Thinker

ครูออยส์
Only You

ChatGPT เพื่อนคู่คิดในทุกวัน

โดย รัชต์ชวพร สุทธิพัฒน์โสภณ

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์

ห้ามลอกเลียนไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้ เว้นแต่

ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้จัดพิมพ์เท่านั้น

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

รัชต์ชวพร สุทธิพัฒน์โสภณ

ChatGPT เพื่อนคู่คิดในทุกวัน. – กรุงเทพฯ:

แดเน็กซ์อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น, 2568. 363 หน้า.

1. ปัญหาประดิษฐ์ ---แ่งสังคม. I. ชื่อเรื่อง.

ISBN : 978-616-629-588-7, ISBN (e-book) : 978-616-629-744-7

พิมพ์ครั้งที่ 2 : ธันวาคม พ.ศ. 2568

ราคา: 350 บาท

จัดพิมพ์โดย บริษัท เออาร์พีการบัญชี จำกัด

205/4 ซอยรามคำแหง 21 แขวงพลับพลา

เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร

LineID: @arpaccounting โทร.081-164-1695

พิมพ์ที่: Rabbit4print.com

ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็ม แอนด์ เอ็ม เลเซอร์พริ้นต์

51/60 ซอยวิภาวดีรังสิต 66 ถนนวิภาวดีรังสิต

แขวงตลาดบางเขน เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

โทร.02-552-2222 E-Mail: info@rabbit4print.com

คำนำ

หนังสือเล่มนี้ไม่ได้เกิดจากความตั้งใจจะเขียนด้วยศัพท์ซับซ้อน หรือภาษาวิชาการที่ชวนปวดหัว หากแต่เกิดจาก “ประสบการณ์จริง” ของผู้เขียน ที่ได้ทดลองใช้ **ChatGPT** และค้นพบด้วยตนเองว่า เครื่องมือนี้สามารถกลายเป็น “เพื่อนคู่คิด” ที่พร้อมอยู่เคียงข้างในทุก ๆ วัน

ไม่ว่าคุณจะเป็นนักเรียนที่มองหาตัวช่วยสรุปบทเรียน พนักงานที่อยากประหยัดเวลาในการทำเอกสาร หรือเจ้าของธุรกิจที่กำลังมองหาแรงบันดาลใจด้านการตลาด เพียงเปิดใจสนทนากับ **ChatGPT** คุณจะพบว่าเรื่องที่เคยซับซ้อน สามารถเป็นเรื่องง่ายขึ้นได้จริง

ทุกบท ทุกหน้าของหนังสือเล่มนี้ ถูกเรียบเรียงด้วยภาษาที่เป็นมิตร และเข้าใจง่าย เพื่อให้คุณอ่านได้อย่างเพลิดเพลิน ไม่ต้องกังวลศัพท์ยาก อีกทั้งยังมีตัวอย่าง **Prompt** และ **Workshop** ที่สามารถนำไปฝึกใช้ได้ทันที หวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นเสมือนคู่มือเล็ก ๆ ที่อยู่ใกล้ตัวคุณ ทั้งยามที่ต้องการแรงบันดาลใจ หรือเมื่ออยากได้ผู้ช่วยที่ตอบสนองทันทันใจ

รัชต์ชาพร สุทธิพัฒน์โสภณ

ครูออยลี่ (Orly You)

บทนำ

หนังสือเล่มนี้เกิดขึ้นจากคำถามง่าย ๆ ว่า “ถ้าเราใช้ **ChatGPT** ทุกวัน จะเปลี่ยนชีวิตการเรียนและการทำงานได้อย่างไร?” คำถามนี้นำไปสู่การทดลองจริงในห้องเรียน บนโต๊ะทำงาน และในธุรกิจเล็ก ๆ จนได้ค้นพบว่า **ChatGPT** ไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือหาคำตอบ แต่สามารถกลายเป็น “เพื่อนคู่คิด” ที่ช่วยให้ทุกเรื่องง่ายขึ้น เป็นระบบมากขึ้น และสนุกขึ้นด้วย

ผู้อ่านจะได้เรียนรู้ตั้งแต่พื้นฐานการเขียน **Prompt** ให้ได้ผล การใช้ **AI เป็นตัวต่อ** การออกแบบการสอน ไปจนถึงการทำงานจริง ทั้งการจัดการอีเมล การวางแผนธุรกิจ การทำบัญชี ภาษี และการตลาดออนไลน์ ทุกบทมี **Workshop** และตัวอย่างพร้อมใช้ เพื่อให้คุณไม่เพียงแค่เข้าใจ แต่สามารถนำไปทำได้จริง

หนังสือเล่มนี้ถูกออกแบบให้อ่านง่ายและหยิบใช้ได้ทุกเมื่อคุณสามารถอ่านตามลำดับที่สะดวก หรือเลือกเฉพาะหัวข้อที่ต้องการในตอนนั้นก็ได้ จุดหมายสำคัญไม่ใช่แค่ให้คุณรู้จัก **ChatGPT** แต่เพื่อให้คุณ “ใช้อย่างมีประสิทธิภาพในทุกด้าน” และค้นพบว่าเพื่อนคู่คิดคนนี้สามารถอยู่เคียงข้างได้ในทุก ๆ วัน

กิตติกรรมประกาศ

หนังสือเล่มนี้จะไม่อาจสำเร็จลงได้ หากขาดแรงบันดาลใจและการสนับสนุนจากหลายฝ่าย

ขอขอบคุณนักเรียนและผู้เรียนทุกท่าน ที่ทำให้ผู้เขียนได้เห็นปัญหาและความท้าทายของการเรียนรู้ในยุคใหม่ พร้อมย้ำเตือนให้เชื่อมั่นว่า “การศึกษาไม่ควรเป็นเรื่องยากเกินไปสำหรับใคร”

ขอบคุณเพื่อนร่วมงาน ครู และผู้ประกอบการ SME ที่กรุณาแบ่งปันประสบการณ์จริงและคำถามที่มีคุณค่า จนกลายมาเป็นกรณีศึกษาที่ปรากฏอยู่ในหนังสือเล่มนี้

ขอบคุณทีมบรรณาธิการและผู้อ่านกลุ่มแรก ที่ให้คำแนะนำอย่างตรงไปตรงมา และช่วยทำให้ต้นฉบับสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ท้ายที่สุด... ผู้เขียนขอขอบคุณ ChatGPT ที่ไม่ได้เพียงมอบคำตอบ แต่ยังเป็นแรงบันดาลใจให้กล้าตั้งคำถาม เรียนรู้ และค้นพบว่า การมี “เพื่อนคู่คิด” อยู่เคียงข้าง สามารถทำให้การเดินทางทั้งในชีวิตและการทำงาน ง่ายขึ้นและงดงามยิ่งกว่าเดิม

รัชต์ชวพร สุทธิพัฒน์โสภณ

ครูออยลี่ (Only You)

สารบัญ

Part 1: เริ่มต้นใช้งาน ChatGPT

บทที่ 1 ศิลปะของคำถาม (Prompt Basics)	2
● สูตรเขียน Prompt 5 มิติ + ตัวอย่าง	
บทที่ 2 ใช้ ChatGPT เป็นตัวเตอร์ส่วนตัว	13
● การบ้าน • ซ้อมสอบ • Workshop	

Part 2: การสอนและการศึกษา

บทที่ 3 ครูผู้ช่วยในห้องเรียน	49
● แผนสอน • แบบฝึกหัด • ตรวจงาน	
บทที่ 4 Feedback และการประเมิน	95
● วิธีให้ Feedback • Rubric • Workshop	

สารบัญ

Part 3: การทำงานในชีวิตจริง

บทที่ 5 เลขาคณิตดิจิทัล จัดการประชุมและอีเมล 137

- สรุปประชุม • อีเมล • รายงาน

บทที่ 6 เอกสารและการสมัครงาน 169

- Resume • Cover Letter • Workshop

Part 4: ธุรกิจ และ SME

บทที่ 7 จากไอเดียสู่แผนธุรกิจ 207

- Idea → SWOT → Plan → Pitch

บทที่ 8 ภาษี-บัญชีให้ง่ายขึ้น 243

- จัดการภาษี • บัญชี • เอกสาร

สารบัญ

บทที่ 9 การตลาดออนไลน์ใน 30 วัน 269

- Content Calendar • ไอเดียโพสต์

Part 5: เติบโตไปกับ AI

บทที่ 10 Prompt ของคนรุ่นใหม่ 299

- รวม Prompt Pack (การเรียนรู้ การทำงาน ธุรกิจ)

บทที่ 11 Action Plan 30 วัน 323

- Roadmap 30 วัน ฝึกใช้ AI

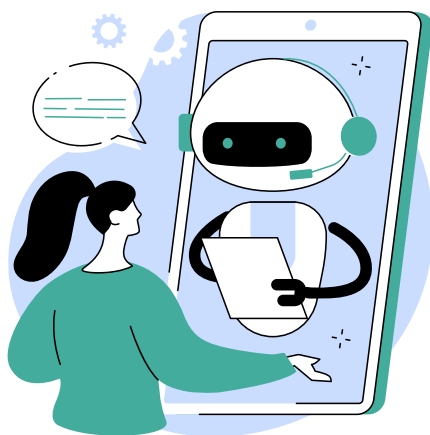
Part 1

เริ่มต้นใช้งาน Chat GPT

บทที่ 1

ศิลปะของคำถาม (Prompt Basics)

1.1 ศิลปะของคำถาม (Prompt Basics)

คืนแรกที่ลองใช้ ChatGPT เป็นคืนที่งานกองเต็มโต๊ะ คำถามแรกที่พิมพ์ไปคือ “ช่วยสรุปหนังสือเล่มนี้ให้ฉันหน่อย”

สิ่งที่ได้กลับมาสั้นและธรรมดา จนอดคิดไม่ได้ว่า “นี่หรือคือ AI ที่ทุกคนบอกว่าฉลาด”

เมื่อพิมพ์ใหม่ว่า “ช่วยทำรายงานให้ฉันหน่อย” แต่สิ่งที่ได้กลับมาเป็นเพียงโครงร่างแบบสั้นๆ ใช้งานจริงไม่ได้

“ความผิดหวังทำให้ฉันเริ่มสงสัยว่า... ปัญหาอาจไม่ใช่ที่ ChatGPT แต่คือ วิธีการถามนั่นเอง”

เหมือนเวลาคุยกับคนเก่ง ๆ ถ้าพูดเพียงว่า

“เลอะอะไรให้ฟังหน่อย”

คำตอบก็มักกว้างและไม่เจาะจง

แต่ถ้าถามว่า

“ใน 5 ปีที่ผ่านมา ธุรกิจร้านกาแฟไทยเจอปัญหาอะไร และเจ้าของร้านแก้ไขอย่างไร”

คำตอบย่อมละเอียดและตรงประเด็นมากขึ้น เมื่อเปลี่ยนคำถามเป็น

“ช่วยสรุปเป็น 5 ประเด็นหลัก พร้อมตัวอย่างสำหรับนักศึกษา และทำเป็นข้อย่ออ่านง่าย”

คำตอบที่ได้เปลี่ยนไปทันที ชัดเจน ตรงประเด็น และช่วยประหยัดเวลาได้มาก นั่นทำให้ฉันเข้าใจว่า...

Prompt ไม่ใช่เพียงประโยคสั้น ๆ
แต่คือศิลปะของการสื่อสาร

ศิลปะนี้ทำให้ AI เข้าใจสิ่งที่เราต้องการอย่างแท้จริง และส่งมอบคำตอบที่มีคุณค่า

ประสบการณ์ครั้งนั้นทำให้เข้าใจว่า Prompt ไม่ใช่เพียงประโยคสั้นๆ แต่คือศิลปะของการสื่อสาร หากเราออกแบบคำถามให้ชัดเจน มีรายละเอียดเพียงพอ และกำหนดรูปแบบการนำเสนอให้เหมาะสม คำตอบที่ได้จะไม่ใช่เพียงข้อความทั่วไป แต่จะกลายเป็นข้อมูลที่น่าไปใช้ได้จริง

1.2 Prompt คืออะไร

Prompt คือข้อความที่เราพิมพ์เพื่อบอก ChatGPT ว่าเราต้องการอะไร คล้ายกับการออกคำสั่งผู้ช่วย ยิ่งเขียนละเอียด คำตอบก็ยิ่งตรงใจและนำไปใช้ได้จริง

ทำไม Prompt ถึงสำคัญ

- AI ไม่สามารถอ่านใจเราได้ คำตอบมาจากสิ่งที่เราพิมพ์
- ถามกว้าง → ได้คำตอบกว้าง
- ถามละเอียด → ได้คำตอบลึก ตรง และใช้งานได้จริง
- Prompt ที่ดีช่วยประหยัดเวลา เพราะไม่ต้องถามซ้ำหลายรอบ

1.3 ความสำคัญของการถามแบบ

Role–Task–Context–Format–Tone

การใช้ ChatGPT ไม่ต่างจากการพูดคุยกับผู้ช่วยคนหนึ่ง ถ้าเราออกคำสั่งสั้นเกินไป คำตอบที่ได้มักกว้างและไม่ตรงใจ แต่ถ้าเรา “จัดโครงสร้างคำถาม” อย่างเป็นระบบ คำตอบที่ได้จะมีคุณภาพสูง และตรงตามความต้องการมากกว่า สูตร **Role – Task – Context**

– **Format – Tone** จึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยยกระดับทุก Prompt ให้แม่นยำและทรงพลังขึ้น

1. Role (บทบาท)

ทำไมสำคัญ: การกำหนดบทบาทบอกให้ AI รู้ว่าควรตอบในมุมมองใด เช่น ครู นักบัญชี นักเขียน นักออกแบบ “**ภาษาที่ใช้และมุมมองจะเปลี่ยนทันที**”

ตัวอย่าง:

“คุณเป็นครูสอน
บัญชี ม.ปลาย”

คำตอบจะต่างจาก

“คุณเป็นนักบัญชี
ในบริษัท SME”

2. Task (งานที่ต้องทำ)

ทำไมสำคัญ: ช่วยให้ AI รู้ว่าต้อง “ทำอะไร” ไม่ใช่เพียง “เล่าเรื่อง”

ตัวอย่าง:

“ช่วยสรุปเป็น Bullet Point” หรือ “ช่วยวิเคราะห์ SWOT”

คำตอบชัดเจน
กว่าการพิมพ์

“ช่วยอธิบาย”

3. Context (บริบท)

ทำไมสำคัญ: บริบทคือเบาะแส ทำให้ AI เข้าใจสถานการณ์ ไม่ตอบกว้างเกินไป

ตัวอย่าง:

“สำหรับนักศึกษา ม.6
ที่ไม่มีพื้นฐานบัญชี”

จะได้คำตอบง่าย
และเป็นมิตรมากกว่า
การไม่ระบุผู้ฟัง

4. Format (รูปแบบผลลัพธ์)

ทำไมสำคัญ: ช่วยกำหนดโครงสร้างของผลลัพธ์ให้อ่านง่าย ใช้งานได้ทันที

ตัวอย่าง: “จัดทำเป็นตารางเปรียบเทียบ 2 คอลัมน์” หรือ “ทำเป็นข้อย่อไม่เกิน 5 ข้อ”

5. Tone (โทนภาษา)

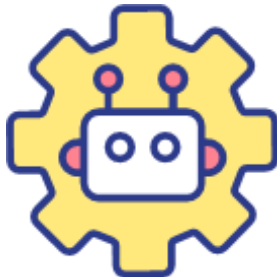
ทำไมสำคัญ: แม้ข้อมูลถูกต้อง แต่ถ้าโทนไม่ตรงกลุ่มเป้าหมาย ก็อาจใช้ไม่ได้ ดังนั้นต้องกำหนดโทนภาษาให้ตรงกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการสื่อสารด้วย

ตัวอย่าง:

“โทนอบอุ่น เหมือนครู
แนะนำลูกศิษย์”

ต่างจาก

“โทนทางการสำหรับ
รายงานผู้บริหาร”

1.4 ตัวอย่าง คำสั่ง

Prompt ที่ดี vs Prompt ที่ไม่ดี

 Prompt ไม่ดี	 Prompt ที่ดี
คำสั่ง: “อธิบาย ภาษีมูลค่าเพิ่มหน่อย”	คำสั่ง: “คุณคือครูสอนบัญชีระดับอาชีวะ ช่วยสรุปวิธีคำนวณ VAT สำหรับเจ้าของร้านอาหารเล็ก ๆ ที่มีรายได้ไม่เกิน 1.8 ล้านบาทต่อปี เขียนเป็นข้อย่อไม่เกิน 5 ข้อ ใช้ภาษาง่าย ๆ พร้อมยกตัวอย่างตัวเลข”
คำตอบ: • อัตรา VAT ปัจจุบันคือ 7% • ต้องยื่นแบบ ภ.พ.30 ทุกเดือน	คำตอบ: • รายได้น้อยกว่า 1.8 ล้านบาท/ปี ยังไม่ต้องจด VAT • รายได้มากกว่า 1.8 ล้านบาท/ปี ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มภายใน 30 วัน และต้องเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากผู้ซื้อสินค้าบวกเพิ่มอีก 7% ราคาขาย

 Prompt ไม่ดี	 Prompt ที่ดี
	ตัวอย่าง: ขายอาหาร 10,000 บาท บวก VAT 7% = 700 รวมขาย 10,700 บาท • หากซื้อวัตถุดิบที่มี VAT เช่น 1,070 บาท (VAT 70) นำ 70 มาหักกับ VAT ขายได้ • เมื่อจดแล้ว ต้องยื่นแบบ ภ.พ.30 ทุกเดือนทางออนไลน์
ข้อสังเกต: • เนื้อหากว้างเกินไป • ใช้ศัพท์ทางกฎหมายเข้าใจยาก • ไม่เจาะกลุ่มเป้าหมายใช้งานจริงยาก	ข้อสังเกต: • ตรงกลุ่มเป้าหมาย (เจ้าของร้านเล็ก) • ภาษาง่าย ใช้ตัวเลขช่วยอธิบาย • ได้คำตอบที่นำไปใช้ได้จริงทันที • ยิ่งกำหนดคำถามได้ชัดเจนและใส่ใจในคำถามคำตอบที่ได้ก็จะชัดเจนและตรงใจมากที่สุด

แบบฝึกหัดการเขียน Prompt

Role (บทบาท):

กำหนดว่าอยากให้ AI เป็นใคร เช่น ครู นักเขียน นักการตลาด

Task (งานที่ต้องทำ):

ระบุให้ชัดว่าอยากให้ทำอะไร เช่น สรุป, อธิบาย, วิเคราะห์, เขียนบทความ, ทำตาราง

Context (บริบท):

ใส่รายละเอียดสถานการณ์ หรือกลุ่มเป้าหมาย เช่น สำหรับ
นักเรียนมัธยม, สำหรับ SME, สำหรับผู้บริหาร

Format (รูปแบบผลลัพธ์):

บอกว่าอยากได้ออกมาแบบไหน เช่น Bullet Point, ตาราง,
ย่อหน้า 200 คำ, Infographic Idea

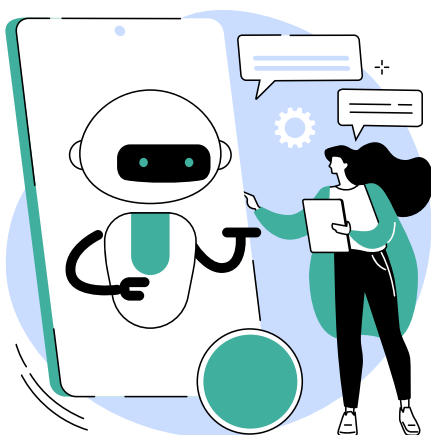

Tone (โทนภาษา):

ระบุโทนที่เหมาะสม เช่น อบอุ่น, เป็นทางการ, กระชับ,
สร้างแรงบันดาลใจ

บทที่ 2

ใช้แชทบอทGPTเป็น ตัวเตอร์ส่วนตัว

2.1 ใช้ ChatGPT เป็นผู้ช่วยตัวเเตอร์

ปัญหาการเรียนรู้อยู่คนเดียว

ในศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนต้องเผชิญกับข้อมูลมหาศาล ทั้งจากตำรา เว็บไซต์ และสื่อออนไลน์ ข้อสอบไม่ได้วัดแค่ “การจำ” แต่ยังต้องใช้การเข้าใจและการประยุกต์จริงด้วย

ดังนั้น เมื่อเวลาของผู้เรียนมีอยู่อย่างจำกัด หลายคนจึงต้องอ่านตำราหลายร้อยหน้าในเวลาเพียงไม่กี่วัน ส่งผลให้เกิดความเครียดและการท่องจำแบบผิวเผิน จนความรู้ที่ได้ไม่สามารถคงอยู่ได้อย่างยั่งยืน

เมื่อภาระหนักเกินไป การเรียนจึงถูกมองเป็น “ภาระ” มากกว่าการพัฒนาตนเอง ทั้งที่จริงแล้ว การเรียนรู้ควรเป็นการสร้างทักษะและศักยภาพที่ใช้ได้ตลอดชีวิต สิ่งสำคัญไม่ใช่เรียนเยอะขึ้น แต่คือ **เรียนอย่างฉลาดขึ้น** จัดการข้อมูลให้กระชับ ชัดเจน และตรงประเด็น

ChatGPT จึงเข้ามาเป็นคำตอบ

ChatGPT ช่วย “ย่อข้อมูล” ให้เข้าใจง่าย ประหยัดเวลา และดึงเฉพาะสาระสำคัญ ผู้เรียนจึงมีพื้นที่สมองเหลือไว้สำหรับการ คิดวิเคราะห์และเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติจริง

การศึกษาในยุคใหม่นี้จึงไม่ใช่การ “เรียนหนักขึ้น” แต่คือ การ “เรียนอย่างฉลาดขึ้น”

คุณสมบัติของ ChatGPT

สิ่งที่ทำให้ ChatGPT โดดเด่นในฐานะตัวเตอร์ คือความสามารถในการตอบสนองได้รวดเร็วและต่อเนื่อง ไม่ว่าผู้เรียนจะถามซ้ำกี่ครั้ง ก็พร้อมอธิบายใหม่โดยไม่เบื่อ ไม่บ่น และไม่ตัดสิน

ข้อดีอีกอย่างคือความยืดหยุ่นในการนำเสนอคำตอบ สามารถปรับรูปแบบได้ตามที่ผู้เรียนต้องการ ไม่ว่าจะเป็นสรุปสั้น ๆ ตารางเปรียบเทียบ แผนภาพ หรือแม้แต่โจทย์พร้อมเฉลย

ยิ่งไปกว่านั้น ChatGPT ใช้ภาษาที่เรียบง่ายและเป็นกันเอง ทำให้ผู้เรียนรู้สึกเหมือนกำลังสนทนากับเพื่อน หรือครูส่วนตัว การเรียนรู้จึงไม่ตึงเครียด แต่กลับสนุกและเข้าถึงง่าย ผู้เรียนยังกล้าที่จะถามมากขึ้น เพราะมั่นใจว่าจะได้คำตอบชัดเจนโดยไม่ถูกตำหนิ

ข้อได้เปรียบสำคัญอีกประการคือ การเข้าถึงได้ตลอด 24 ชั่วโมง ทุกที่ ทุกเวลา ไม่ว่าคุณจะเจอปัญหาเวลาอ่านหนังสือตก แคะไหน ก็ถามได้ทันทีโดยไม่ต้องรอวันเรียน การเรียนรู้จึงไม่สะดุด แต่ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

ความแตกต่างจากการเรียนแบบเดิม

การเรียนในห้องเรียนแบบดั้งเดิมมักเป็นการสอน “แบบกลุ่ม” ครูอธิบายเพียงครั้งเดียว หากผู้เรียนฟังไม่ทัน หรือไม่เข้าใจ ก็ต้องกลับไปอ่านเอง หรือรอสอบถามในภายหลัง ทำให้บางคนพลาดโอกาสเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

ตรงกันข้าม **ChatGPT** เปิดโอกาสให้ผู้เรียนถามซ้ำ ๆ ได้ทันที โดยไม่ต้องกังวลว่าจะรบกวนใคร อีกทั้งยังปรับระดับการอธิบายให้เหมาะกับแต่ละคน ไม่ว่าจะต้องการคำอธิบายแบบสั้น กระชับ หรือแบบละเอียดเป็นลำดับขั้น

อีกความแตกต่างคือความยืดหยุ่น ผู้เรียนสามารถเลือกเวลา และหัวข้อได้เอง ต่างจากห้องเรียนที่ต้องเดินตามตารางเวลา และที่สำคัญ **ChatGPT** ทำให้การเรียนรู้เป็น **การโต้ตอบสองทาง** ไม่ใช่แค่ฟังอย่างเดียว แต่ได้ถาม ได้คุย ได้ลอง ซึ่งกระตุ้นความสนใจและเพิ่มการมีส่วนร่วม

2.2 ระดับ Prompt

ในการใช้ ChatGPT เป็นตัวต่อ

การตั้งคำถามกับ ChatGPT ไม่ได้มีแค่ “พิมพ์แล้วรอคำตอบ” เท่านั้น แต่สามารถกำหนดระดับความละเอียดของ Prompt ได้ 3 ระดับ ซึ่งแต่ละระดับให้ผลลัพธ์ที่ต่างกัน ดังนี้

1. ระดับกว้าง (Basic Prompt)

ลักษณะ: คำสั่งทั่วไปสั้น ๆ ไม่ระบุรายละเอียด

ตัวอย่าง:

“อธิบายวิชาฟิสิกส์ให้ฟังหน่อย”

คำตอบที่ได้:

คำอธิบายกว้าง ๆ คล้ายอ่านจากตำราเนื้อหาทั่วไป

ข้อดี

- รวดเร็ว เหมาะใช้เริ่มต้นสำรวจความรู้
- ได้ภาพรวมก่อนลงลึก

ข้อจำกัด

- ไม่ปรับตามระดับผู้เรียน
- ใช้งานจริงยาก เพราะไม่มีโจทย์ หรือแบบฝึกหัด

2. ระดับใส่บริบท (Contextual Prompt)

ลักษณะ: เพิ่มข้อมูลผู้เรียน หรือสถานการณ์ คำตอบเหมาะสมขึ้น
ตัวอย่าง:

“อธิบายวิชาฟิสิกส์ เรื่องแรงโน้มถ่วง สำหรับ
นักเรียน ม.ปลาย ที่ไม่ชอบวิชาคำนวณ ให้เข้าใจ
ง่าย และเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน”

คำตอบที่ได้:

อธิบายเป็นมิตร ใช้ตัวอย่างชีวิตจริง เช่น ลูกบอล
ตกจากตึกหน้าหน้าบนดวงจันทร์ ฯลฯ

ข้อดี

- เนื้อหาสอดคล้องกับผู้เรียน
- อ่านเข้าใจง่ายกว่า ไม่แห้งเหมือนตำรา

ข้อจำกัด

- ยังไม่เป็น “แบบฝึกหัด” ต้องแตกโจทย์ตัวเอง

3. ระดับครบองค์ประกอบ (Structured Prompt)

ลักษณะ: ใช้สูตร **Role – Task – Context – Format – Tone**
ได้ผลลัพธ์เหมือนมีตัวเตอร์จริง ๆ

ตัวอย่าง:

“คุณเป็นตัวเตอร์ฟิสิกส์ (Role) ช่วยอธิบายเรื่อง
แรงโน้มถ่วง (Task) สำหรับนักเรียน ม.ปลายที่ไม่
ถนัดคณิต (Context) เขียนเป็น 3 bullet point
พร้อมตัวอย่างจากชีวิตประจำวัน (Format) ใช้โทน
อบอุ่น เป็นกันเอง (Tone) และสร้างแบบฝึกหัด 2
ข้อ พร้อมเฉลย”

คำตอบที่ได้:

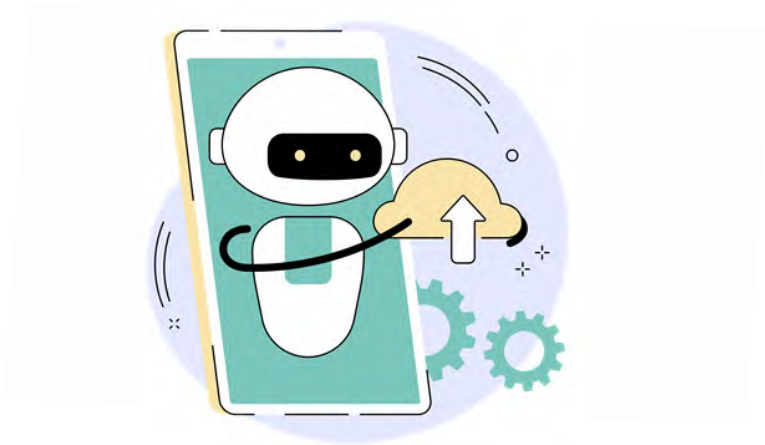
- อธิบายชัดเจน กระชับ
- มีตัวอย่างใกล้ตัว
- มีโจทย์ + เฉลย: ผู้เรียนได้ฝึกจริง

ข้อดี

- คำตอบเหมือนมี “ตัวเตอร์ส่วนตัว”
- ใช้งานได้ทันที ทั้งอธิบาย + แบบฝึก

ข้อจำกัด

- ต้องใช้เวลาคิด Prompt ให้ละเอียด

2.3 แนะนำการตั้งค่า Prompt ตัวเตอร์

โครงสร้าง 4 ส่วนสำคัญ

การตั้ง Prompt ที่มีประสิทธิภาพ ไม่ใช่เพียงการพิมพ์ข้อความอย่างเลื่อนลอยแล้วรอให้ AI คาดเดา แต่คือการใส่ “โครงสร้าง” ที่ชัดเจน เพื่อให้ ChatGPT ทำงานในทิศทางเดียวกับความต้องการของผู้สอนและผู้เรียน

1. **กำหนดระดับผู้เรียน** – ระบุช่วงชั้นหรือกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน
2. **ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัย** – เลือกคำและสำนวนที่เข้าใจง่าย ตรงกับผู้เรียน
3. **ยกตัวอย่างใกล้ตัว** – ใช้สถานการณ์ในชีวิตประจำวัน หรือกิจกรรมที่คุ้นเคย
4. **ปรับความลึกของเนื้อหา** – ให้เหมาะสม ไม่ง่ายเกินไป และไม่ซับซ้อนเกินไป

เมื่อทราบองค์ประกอบ 4 ส่วน สามารถใช้ สูตร **Role–Task–Context–Format** เพื่อช่วยจัด กรอบความคิดดังนี้

Role (บทบาท)

บอกว่าอยากให้ ChatGPT เป็นใคร เช่น ครู นักบัญชี นักการตลาด หรือที่ปรึกษา การกำหนดบทบาทจะทำให้มุมมอง

Task (งานที่ต้องทำ)

ระบุสิ่งที่อยากให้ทำ เช่น สรุป เขียน อธิบาย หรือสร้างโจทย์ฝึกหัด

Context (บริบท)

เติมข้อมูลพื้นฐาน เช่น ระดับชั้นผู้เรียน กลุ่มเป้าหมาย หรือสถานการณ์จริง เพื่อให้คำตอบตรงกับสิ่งที่เราต้องการจริง ๆ

Format (รูปแบบผลลัพธ์)

กำหนดว่าต้องการคำตอบแบบไหน เช่น ตาราง Bullet หรือบทความสั้น ๆ

เมื่อองค์ประกอบครบถ้วน “คำตอบที่ได้จะไม่เพียงถูกต้อง แต่ยังใช้งานได้จริง ประหยัดเวลา และตอบโจทย์ตรงความคาดหวังของผู้ถาม”

ตัวอย่าง: ด้านการพัฒนาตนเอง

- **Role:** คุณเป็นโค้ชพัฒนาตนเอง
- **Task:** สร้างแบบฝึกหัดสะท้อนความคิด
- **Context:** สำหรับนักเรียนมหาวิทยาลัยที่กำลังค้นหาทิศทางชีวิต
- **Format:** ออกแบบฝึกหัดเป็นคำถาม 3 ข้อ พร้อมที่ว่างให้เขียนคำตอบ

ตัวอย่าง: ด้านการพัฒนาตนเอง

Prompt ที่เขียนจริง:

“คุณเป็นโค้ชพัฒนาตนเอง ช่วยสร้างแบบฝึกหัดสะท้อนความคิด สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยที่กำลังค้นหา ทิศทางชีวิต ออกแบบเป็นคำถาม 2 ข้อ และเว้นช่องว่างสำหรับเขียนคำตอบ”

เฉลยคำตอบจาก ChatGPT แบบฝึกหัดสะท้อนความคิด
(2 คำถาม)

1. สิ่งใดที่คุณทำแล้วรู้สึกมีความสุขและเต็มใจที่สุด?

 คำตอบ:

2. ถ้าอีก 5 ปี คุณอยากเห็นตัวเองอยู่ในสถานะไหน?

 คำตอบ:

2.4 การกำหนดระดับชั้น

จากการที่ได้ศึกษาและเลือกกระดัด Prompt แล้ว การนำคำสั่ง Prompt ไปใช้งาน สิ่งหนึ่งที่ตัวเตอร์ต้องคำนึงถึง คือ ระดับความเข้าใจของกลุ่มผู้เรียน จะใช้การกำหนดชั้นของผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทาง ให้คำตอบ หรือเนื้อหาการเรียน ให้ตรงกับกลุ่มผู้เรียนมากที่สุด นี่คือนึงในเคล็ดลับสำคัญของการใช้ ChatGPT ให้เป็นตัวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพ คือการระบุให้ชัดเจนว่า “**ผู้เรียนอยู่ในระดับไหน**” ไม่ว่าจะเป็น

- นักเรียนประถม
- นักเรียนมัธยม
- นักศึกษามหาวิทยาลัย
- หรือผู้ใหญ่ที่เรียนเสริม

แต่ระดับย่อมมีความแตกต่างทั้งด้านภาษา ตัวอย่าง และความลึกของเนื้อหา และความเข้าใจของผู้เรียน หากไม่ระบุระดับชั้น คำตอบที่ได้ อาจ ยากเกินไป และไม่เหมาะกับกลุ่มผู้เรียน หรือในทางกลับกัน ง่ายเกินไป จนไม่ตรงกับความต้องการจริงของผู้เรียน

ตัวอย่างที่เห็นภาพ

Prompt สำหรับเด็กประถม

“อธิบายเศษส่วนสำหรับนักเรียน ป.4”

คำตอบ

จะใช้ถ้อยคำง่าย ๆ พร้อมยกตัวอย่างใกล้ตัว เช่น
พิซซ่าที่แบ่งเป็นชิ้น หรือ ขนมที่หั่นครึ่ง เด็ก ๆ
จะเห็นภาพชัดเจนและเข้าใจทันที

Prompt สำหรับนักศึกษา

“อธิบายเศษส่วนสำหรับนักศึกษา”

คำตอบ:

จะเน้นเชิงทฤษฎี อธิบายแนวคิดทางคณิตศาสตร์ที่
ซับซ้อนมากขึ้น และเชื่อมโยงกับการคำนวณจริง

ทำไมการกำหนดระดับชั้นจึงสำคัญ

- **รู้จักเริ่มต้นของผู้เรียน** ช่วยให้ครูรู้ว่าผู้เรียนอยู่ตรงไหนของเส้นทางการเรียนรู้ เพื่อไม่สอนยาก หรือง่ายเกินไป
- **ปรับเนื้อหาให้เหมาะสม** ออกแบบบทเรียน เนื้อหา และแบบฝึกหัดได้พอดีกับระดับของผู้เรียน
- **สร้างแรงจูงใจและความมั่นใจ** เรียนในระดับที่เหมาะสม ทำให้ผู้เรียนไม่เครียด หรือน่าเบื่อ และรู้สึกว่าคุณทำได้จริง
- **ประหยัดเวลาและทรัพยากร** ลดการสอนที่เกินจำเป็น และไม่ข้ามขั้นตอนที่ผู้เรียนยังไม่พร้อม

ตัวอย่างคำสั่ง Prompt ตามระดับชั้น

1. ระดับประถม (ป.4)

คำสั่ง Prompt:

“อธิบายว่าทำไมเราต้องกินผัก นักเรียน ป.4”

คำตอบจาก ChatGPT:

“ผักมีประโยชน์ต่อร่างกาย ทำให้เราแข็งแรง ถ้าเรากินผักเยอะ ๆ จะช่วยให้ไม่ท้องผูก และทำให้เราโตเร็วเหมือนซูเปอร์ฮีโร่”

2. ระดับมัธยม (ม.3)

คำสั่ง Prompt:

“อธิบายว่าทำไมเราต้องกินผัก นักเรียน ม.3”

คำตอบจาก ChatGPT:

“ผักมีใยอาหาร วิตามิน และแร่ธาตุที่จำเป็นต่อร่างกาย การกินผักช่วยให้ระบบขับถ่ายทำงานดี ลดความเสี่ยงโรคอ้วน และยังช่วยควบคุมผิวพรรณให้สดใส”